

SKY 213 SAĞLIK KURUMLARINDA MALİYET MUHASEBESİ

ÖĞR. GÖR. PINAR DOĞANAY PAYZİNER

GİDERLERİN GİDER YERLERİNE DAĞITILMASI

11. HAFTA DERS İÇERİĞİ

- Gider Yerleri
- Gider Yerlerinin Direkt Giderlerinin Saptanması (1. Dağıtım)
  - Direkt Giderlerin Saptanması
  - Endirekt Giderler Sorunu
  - Örnek Uygulama

MALİYET ANALİZİ AŞAMALARI

- Sağlık Kurumlarında yapılan maliyet analizi çalışmalarında 5 aşamalı bir çalışma süreci izlenmektedir.
  1. **Çıktıların Belirlenmesi:** Hangi hizmetlerin maliyeti hesaplanacak? (Poliklinik sayısı, hasta günü sayısı, taburcu hasta sayısı, ameliyat sayısı, tetkik sayısı vb.)
  2. **Gider Yerlerinin Tanımlanması**
  3. **Gider Çeşitlerinin Belirlenmesi**
  4. **Giderlerin Gider Yerlerine Dağıtılması**
    - 1.Dağıtım: Gider Yerlerinin Direkt Giderlerinin Saptanması
    - 2.Dağıtım: Yardımcı Gider Yerlerinin Giderlerin Esas Üretim Gider Yerlerine Dağıtılması
  5. **Toplam ve Birim Maliyetlerin Hesaplanması (3. Dağıtım)**

3

MALİYET ANALİZİ

DAĞITIM BAŞAMAKLARI	DAĞITILACAK GİDER	DAĞITILACAK YER
1. Dağıtım	Toplam Giderler: Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Direkt İşçilik Giderleri Genel Üretim Giderleri	Gider Merkezlerinin Tamamı
2. Dağıtım	Diğer Gider Merkezlerinin Giderleri	Esas Üretim Gider Merkezleri
3. Dağıtım	Esas Üretim Gider Merkezleri	Mamul/Hizmet Maliyetine Yüklendir.

4

GİDER YERLERİ

GİDER YERLERİ

- Gider Yerleri, giderleri ayrı olarak izlenen örgüt ve hesap birimleridir.
- Gider yerleri, giderlerin fonksiyonel bölümlenmesine ve THP'ye uygun şekilde, aşağıdaki gruplar altında toplanabilir:

A. ÜRETİM GİDER YERLERİ

1. Esas Üretim Yerleri
2. Yardımcı Üretim Yerleri
3. Yardımcı Hizmet Yerleri
4. Üretim Yerleri Yönetimi Gider Yerleri

B. DÖNEM GİDER YERLERİ

5. ARGE Gider Yerleri
6. Pazarlama, Satış ve Dağıtım Gider Terleri
7. Genel Yönetim Gider Yerleri
8. Finansman Gider Yerleri

6

GİDER YERLERİ

- Sağlık kurumlarında yapılacak maliyet analizi çalışmalarında gider yerleri, 3 başlık altında toplanabilir:
  1. Esas Üretim Yerleri
  2. Yardımcı Üretim Yerleri
  3. Yönetim ve Yardımcı Hizmet Gider Yerleri

7

I. DAĞITIM: GİDER YERLERİNİN DİREKT GİDERLERİNİN SAPTANMASI

I. DAĞITIM: GİDER YERLERİNİN DİREKT GİDERLERİNİN SAPTANMASI

- Giderler, gider yerlerine dağıtımlarına göre 2 grupta incelenir:
  1. **Direkt Giderler:** Hangi gider yerine ait oldukları belli olan ve dolayısıyla ait olduğu gider yerine doğrudan yüklenebilen giderler.
  2. **Endirekt Giderler:** Birçok gider yerini ilgilendiren ve nereye, ne kadar yüklenebileceği doğrudan saptanamayan giderlerdir. Bu giderler dağıtım anahtarı denilen belirli ölçütler kullanılarak gider yerlerine dağıtırlar.

9

I. DAĞITIM: GİDER YERLERİNİN DİREKT GİDERLERİNİN SAPTANMASI

- Maliyet sistemi içerisinde gider yerleriyle ilgili olarak yapılacak ilk işlem, gider yerlerinin direkt giderlerinin saptanmasıdır.
- Direkt giderler, o gider yerinin kendi giderleri olduğu ve dolayısıyla hangi gider yeri için yapıldığı doğrudan saptanabilen giderler olduğu için sorun teşkil etmezler.
- Gider Dağıtım Tablosu'nda ait oldukları gider yerine yazılırlar. Bu gider dağıtım tablosuna "**Birinci Dağıtım Tablosu**" denir.

10

I. DAĞITIM TABLOSU						
BİRİNCİ DAĞITIM TABLOSU						
GİDER YERLERİ	ESAS ÜRETİM GİDER YERLERİ		YARDIMCI ÜRETİM GİDER YERLERİ		YÖNETİM VE YARDIMCI HİZMET GİDER YERLERİ	
	İç Hastalıkları	Genel Cerrahi	Ameliyathane	Biyokimya Laboratuvarı	Başhekimlik	Yemekhane
GİDER ÇEŞİTLERİ						
Direkt İlk Madde ve Malzeme						
Direkt İşçilik						
DİR. İLK MD. MLZ. VE DİR. İŞÇ. TOPLAMI						
Endirekt Malzeme						
Endirekt İşçilik						
Elektrik						
Bina Amortismanı						
Makine ve Cihaz Amortismanı						
DİREKT GEN. ÜRT. GİD. TOPLAMI						

I. DAĞITIM: GİDER YERLERİNİN DİREKT GİDERLERİNİN SAPTANMASI	
ENDİREKT GİDERLER SORUNU	
<ul style="list-style-type: none"> Gider yerlerinin direkt giderlerinin saptanmasında, mevcut gider yerleri ile ilişkilendirilemeyen <u>endirekt giderler</u> (dolaylı veya ortak giderler) <u>sorun yaratır.</u> 	
12	

I. DAĞITIM: GİDER YERLERİNİN DİREKT GİDERLERİNİN SAPTANMASI

ENDİREKT GİDERLER SORUNU

- Endirekt giderler, 1. Dağıtım'da iki şekilde ele alınabilir:

Çözüm 1. Bu giderler, mevcut gider yerlerine dağıtılarak açıkta kalmaları önlenir. **Dağıtım anahtarları** yardımıyla gider yerlerine dağıtılırlar.

Çözüm 2. Bu giderler için yeni gider yerleri oluşturulur ve her biri kendine ait gider yerinin direkt gideri olarak ele alınır.

İdeal Yaklaşım → **Çözüm 3. Karma Yaklaşım:** Bu iki yaklaşımın sakıncasız yönlerini bir araya getirir.

13

I. DAĞITIM: GİDER YERLERİNİN DİREKT GİDERLERİNİN SAPTANMASI

ÖRNEK 1.

14

